EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

2008/2187(INI)

28.8.2008

UDKAST TIL BETÆNKNING

med forslag til Europa-Parlamentets henstilling til Rådet om aftale mellem Den Europæiske Union og Australien om luftfartsselskabers behandling og overførsel af passagerliste (PNR)-oplysninger med oprindelse i Den Europæiske Union til det australske toldvæsen
(2008/2187(INI))

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Ordfører: xxxx

PR_INI_art114

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS HENSTILLING TIL RÅDET.....**Error! Bookmark not defined.**

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS HENSTILLING TIL RÅDET

om aftale mellem Den Europæiske Union og Australien om luftfartsselskabers behandling og overførsel af passagerliste (PNR)-oplysninger med oprindelse i Den Europæiske Union til det australske toldvæsen
(2008/2187(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til forslag til henstilling til Rådet af Sophia in't Veld for ALDE-Gruppen om aftale mellem Den Europæiske Union og Australien om luftfartsselskabers behandling og overførsel af passagerliste (PNR)-oplysninger med oprindelse i Den Europæiske Union til det australske toldvæsen (B6-0383/2008),

– der henviser til artikel 2, 6, 24, 29 og 38 i EU-traktaten, som er retsgrundlaget for et europæisk område med frihed, sikkerhed og retfærdighed og for internationale forhandlinger med tredjelande og organisationer, hvad angår rets- og politisamarbejde i strafferetlige anliggender,

– der henviser til Rådets afgørelse 2008/651/FUSP/RIA af 30. juni 2008 om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af en aftale mellem Den Europæiske Union og Australien om luftfartsselskabers behandling og overførsel af passagerliste (PNR)-oplysninger med oprindelse i Den Europæiske Union til det australske toldvæsen, og til selve aftalen,

– der henviser til, at aftalen ifølge EU-traktatens artikel 24 i øjeblikket kun er foreløbigt bindende for de medlemsstater, der ikke meddelte, at de måtte opfylde de krav, der gælder ifølge dens egen forfatningsmæssige procedure, som Belgien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Irland, Letland, Malta, Nederlandene, Ungarn, Polen og Finland gjorde[1],

– der henviser til, at det valgte retsgrundlag for ovennævnte afgørelse truffet af Rådet om indgåelse af aftalen, navnlig artikel 38 og 24 i EU-traktaten (af hvilke sidstnævnte henviser til eksterne forbindelser), vil kræve, at formandskabet hører Parlamentet om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik,

– der henviser til sine tidligere beslutninger om PNR-spørgsmålet[2],

[1] Nogle af medlemsstaterne vedtog specifikke erklæringer, som er offentliggjort i Rådets mødeprotokoller og tilgængelige på følgende adresse: http://register.consilium.europa.eu/pdf/dk/08/st10/st10126.da07.pdf

[2] Beslutning af 13. marts 2003 om videregivelse af personoplysninger fra luftfartsselskaber i forbindelse med transatlantiske flyvninger (EUT C 61 E af 10.3.2004, s. 381), beslutning af 9.oktober 2003 om videregivelse af personoplysninger fra luftfartsselskaber i forbindelse med transatlantiske flyvninger: status for forhandlingerne med USA (EFT C 81E af 31.3.2004, s. 105), af 31. marts 2004 om udkastet til Kommissionens beslutning om tilstrækkeligheden af beskyttelsesniveauet for personoplysninger i fortegnelsen over reservationsnumre (PNR), der videregives til told- og grænsekontrolmyndighederne i USA (EFT C 103 E af 29.4.2004, s. 665), af 7. september 2006 om forhandlingerne om en aftale med Amerikas Forenede Stater om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) og af 7. juli 2005 om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Canadas regering om behandling af forhåndsinformation om passagerer (API - Advanced

– der henviser til artikel 8, stk. 2, i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og artikel 3, stk. 2, og artikel 6, stk. 1, i direktiv 2004/82/EF,

– der henviser til de grundlæggende principper for loyalt samarbejde mellem institutionerne, der indebærer, at Europa-Parlamentet underrettes og høres i fuldt omfang, og til, at Parlamentet end ikke blev underrettet om Kommissionens og/eller Rådets udestående forhandlinger i modsætning til det, der var tilfældet med andre PNR-relaterede aftaler, og tilmed under den første forhandlingsrunde med Australien i 2003-2004[1],

– der henviser til, at Parlamentet uanset de andre institutioners modvilje bør tage stilling til et spørgsmål, som påvirker borgernes grundlæggende rettigheder, og som desuden i øjeblikket drøftes som et muligt emne for EU-lovgivning,

– der henviser til forretningsordenens artikel 114, stk. 3, artikel 83, stk. 5, og artikel 94.

– der henviser til betænkning fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (A6-..../2008),

1. Retter følgende henstillinger til Rådet:

Vedrørende proceduremæssige aspekter

(a) mener, at den procedure, der ligger til grund for indgåelsen af aftalen, mangler demokratisk legitimitet, idet der på intet stadie har været tale om nogen reel demokratisk kontrol eller parlamentarisk godkendelse; bemærker, at Rådet jævnligt anvender denne procedure til indgåelse af internationale aftaler, der har indvirkning på EU-borgernes fundamentale rettigheder;

(b) bemærker, at Parlamentet trods gentagne anmodninger på ingen måde er blevet underrettet eller hørt om vedtagelsen af mandatet, forhandlingernes forløb eller indgåelsen af aftalen, og mener derfor at den procedure, som Rådet har fulgt, ikke overholder EU-traktatens artikel 24 eller principperne for loyalt samarbejde,

(c) bemærker, at der kræves national parlamentarisk godkendelse i kun ti af de 27 medlemsstater, uden at der er mulighed for at foreslå nogen ændringer; mener, at denne procedure er fuldstændig utilstrækkelig, og bemærker, at fremtidige ændringer af aftalens ordlyd vil blive foretaget uden national parlamentarisk godkendelse,

(d) fastholder sine tvivl vedrørende retsgrundlaget, som Rådet har lagt til grund for en international aftale, der kun har et tredjelands interne sikkerhedsanliggender for øje, og som ikke medfører nogen sikkerhedsfordele, hverken for EU, dets medlemsstater eller for EU's borgere; forbeholder sig derfor retten til at indbringe sagen for Domstolen, såfremt aftalens legitimitet drages i tvivl af en tredjepart,

---

Passenger Information) og passagerlisteoplysninger (PNR - Passenger Name Record).

[1] LIBE-udvalget disse forhandlinger til efterretning, også på grundlag af artikel 29 i Databeskyttelsesgruppens udtalelse om dette spørgsmål. Se også: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/lawreport/index_en.htm

(e) opfordrer Rådet og Kommissionen til at inddrage Parlamentet og de nationale parlamenter fuldt ud i vedtagelsen af et forhandlingsmandat og indgåelsen af en fremtidig aftale om videregivelse af personoplysninger, navnlig de nuværende drøftelser med Sydkorea om videregivelsen af PNR-oplysninger,

Anvendelsesområde og formål

(f) bemærker, at der i teksten nævnes en lang række formål, og at der anvendes forskellig ordlyd side om side:

- "bekæmpelse af" terrorisme og dermed forbunden kriminalitet og anden grov kriminalitet, herunder organiseret kriminalitet, af grænseoverskridende karakter (indledning),
- "udelukkende for at forebygge og bekæmpe" terrorisme og dermed forbunden kriminalitet og anden grov kriminalitet, herunder organiseret kriminalitet, af grænseoverskridende karakter,
- flugt fra en anholdelse eller varetægtsfængsling for nævnte kriminalitet (artikel 5, stk. 1, punkt iii),
- af hensyn til den offentlige sikkerhed og i retshåndhævelsesøjemed (indledning),
- told, indvandring og kriminalitet (henvisninger til respektive love i indledningen),
- "i konkrete tilfælde" for at beskytte den registreredes eller andre personers vitale interesser, især når der foreligger risiko for død eller alvorlig skade for de registreredes eller andres vedkommende (artikel 5, stk. 2),
- en væsentlig risiko for folkesundheden (artikel 5, stk. 2),
- tilsyn med og ansvarliggørelse af den offentlige administration, herunder krav i henhold til Freedom of Information Act, Human Rights and Equal Opportunity Commission Act, Privacy Act, Auditor-General Act eller Ombudsman Act,

(g) mener derfor, at formålsbegrænsningen er helt utilstrækkelig og gør det umuligt at afgøre, om foranstaltningerne er berettigede og forholdsmæssigt rimelige, og at aftalen derfor ikke opfylder EU's og internationale databeskyttelsesstandarder eller overholder artikel 8 i konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, som kræver en præcis formålsbegrænsning; mener, at dette gør aftalen juridisk uholdbar,

Vedrørende databeskyttelse

(h) glæder sig over, at den australske databeskyttelseslov (Privacy Act) gælder i sin fulde udstrækning for EU-borgere, men er bekymret over enhver undtagelse eller fritagelse fra loven, der kan indebære utilstrækkelig retsbeskyttelse for EU-borgere; mener, at aftalen ikke blot bør være i fuld overensstemmelse med australske databeskyttelseslove, men også først og fremmest med EU's love; understreger, at den blotte overholdelse af aftalen ikke kan erstatte en formel overensstemmelsesvurdering, og at det ikke er tilstrækkeligt, at EU's og australske databeskyttelseslove, -politikker og -principper hviler på et fælles grundlag,

(i) glæder sig over beslutningen om kun at masseoverføre data i anonymiseret form,

(j) hvad angår registrerede personers rettigheder, foreskriver aftalen, at Australien skal indføre et system, der skal være tilgængeligt for enhver uanset nationalitet eller bopælsland, og hvormed enkeltpersoner kan udøve deres rettigheder; påskønner med henblik på at informere passagererne, at toldvæsenet vil være indstillet på at informere offentligheden om anvendelsen af PNR-oplysninger;

(k) i modsætning til aftalen mellem EU og USA, er der bestemmelser om en konfliktløsningsmekanisme, og EU's databeskyttelsesmyndigheder kan gøre brug af de beføjelser, de har, til at suspendere videregivelsen af oplysninger til toldvæsenet for at beskytte fysiske personer med hensyn til behandlingen af personoplysninger om dem, når der er stor sandsynlighed for, at beskyttelsesnormerne i denne aftale overtrædes,

(l) glæder sig over, at databeskyttelsesmyndighederne skal deltage i den fælles evaluering, men beklager, at der ikke er fastsat en fast tidsfrist for en sådan evaluering; opfordrer Kommissionen og Rådet til at anmode om en evaluering inden juni 2010, og til at forelægge Europa-Parlamentet resultaterne af denne evaluering,

(m) glæder sig i forbindelse med videreformidling over det forhold, at der er begrænsede muligheder for videreformidling, navnlig eftersom videreformidling kun foregår fra tilfælde til tilfælde, og toldvæsenet fører et register over alle overførsler,

(n) bemærker, at ingen oplysninger ifølge artikel 2, stk. 2, lagres, men at der nævnes en opbevaringsperiode på fem et halvt år i punkt 12 i bilaget; selv om denne opbevaringsperiode er kortere end i aftalen med USA, mener Europa-Parlamentet, at forholdsmæssigheden af en opbevaringsperiode på fem et halvt år ikke kan afgøres, eftersom formålet med at opbevare passageroplysninger ikke er tilstrækkeligt præciseret,

(o) hvad angår følsomme oplysninger har toldvæsenet konkret meddelt, at de ikke vil have eller behøver følsomme oplysninger, hvilket giver anledning til at stille spørgsmålet, hvorfor andre jurisdiktioner som f.eks. Canada og USA behøver dem, og giver bedre garanti for, at toldvæsenet rent faktisk vil filtrere og slette enhver følsom oplysning, de måtte modtage; det forhold, at den tilsynsførende for databeskyttelses ansvar for at filtrere følsomme oplysninger med oprindelse i EU gives til modtageren af oplysninger, f.eks. toldvæsenet, er i overensstemmelse med de accepterede beskyttelsesstandarder, såsom dem, der indgår i Europarådets konvention 108 af 28. januar 1981 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF,

(p) understreger, at det er uacceptabelt, at en udveksling af diplomatiske noter anvendes som procedure til udvidelse af listen over offentlige organer og agenturer med adgang til PNR-registret,

(q) beklager, at de kategorier for dataoverførsel til toldvæsenet, der opereres med, indeholder de samme oplysninger som de datakategorier, der optrådte i aftalen med USA fra 2007 (idet de 34 datafelter blev inddelt i 19 datakategorier, hvilket gav

indtryk af, at mængden af data, der kunne overføres, var blevet reduceret betydeligt, hvad der reelt ikke var tilfældet); et så omfattende register må anses for ubegrundet og uforholdsmæssigt,

2. anmoder medlemsstaterne og de nationale parlamenter, der i øjeblikket gennemgår denne aftale og/eller aftalen med USA (Belgien, Den Tjekkiske Republik, Nederlandene, Spanien, Ungarn og Polen), til at tage de ovennævnte betragtninger og anbefalinger med i deres overvejelser;

3. minder Rådet om, at såfremt Lissabontraktaten træder i kraft, bør Europa-Parlamentet inddrages på rimelig vis i revideringen af alle PNR-aftaler;

o

o o

4. pålægger sin formand at sende denne henstilling til Rådet og til orientering til Kommissionen samt til regeringerne og parlamenterne i Den Europæiske Unions medlemsstater og den australske regering og parlament.